

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๒/๒๕๖๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษ
เกี่ยวกับการดำเนินคดี

ผู้อุทธรณ์ : บริษัท ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กรมสอบสวนคดีพิเศษ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า บริษัท ก. ผู้อุทธรณ์ โดยนาย ข. มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ขอสอบถาม ดังนี้

๑. ได้รับคดีพิเศษไว้ในความผิดฐานใดบ้าง เหตุเกิดเมื่อใด สถานที่เกิดเหตุที่ไหน
๒. มีผู้ต้องหาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดที่กล่าวหา คือใครบ้าง
๓. เป็นความผิดอาญาในข้อเท็จจริงหรือข้อกล่าวหาหรือข้อหาเดียวกันกับที่สถานีตำรวจภูธรเมืองมุกดาหารได้สอบสวนไว้แล้วหรือไม่อย่างไร

สำนักคดีภาษีอากร กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๘๐๙/๑๐๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า กรมศุลกากร ในฐานะผู้เสียหายเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษเพื่อให้ดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งขั้นตอนการร้องทุกข์กล่าวโทษเป็นกระบวนการยุติธรรมทางอาญาระหว่างผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษกับเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่เท่านั้น เมื่อได้รับคำร้องทุกข์กล่าวโทษแล้วเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อจะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยยังมิได้มีการสรุปสำนวนตามข้อกล่าวหาอีกทั้งยังมิได้แจ้งข้อกล่าวหากับบุคคลผู้ใด ย่อมมีผลกระทบต่อการดำเนินคดีอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมาย

คำสั่ง ที่ สค ๑๒/๒๕๖๐

เสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒)

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิเสธการตอบข้อซักถาม และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า กรมศุลกากรได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยขอให้ดำเนินคดีผู้อุทธรณ์กับพวกในการกระทำความผิดอาญาต่างกรรมต่างวาระ ต่อมากรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับคดีดังกล่าวไว้เป็นคดีพิเศษ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการทราบว่า คดีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษรับไว้เป็นคดีเดียวกับคดีอาญาที่ ๗๑๔-๗๒๓/๒๕๕๙ ในความผิดฐานสำแดงเท็จเกี่ยวกับสินค้าที่ส่งออกหรือประสงค์จะส่งออกเพื่อขอคืนอากร ซึ่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมุกดาหารได้สรุปสำนวนเสนออัยการโดยมีความเห็นไม่ฟ้องผู้อุทธรณ์หรือไม่ ซึ่งหากเป็นคดีเดียวกันจะขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่รับคดีดังกล่าวไว้เป็นคดีพิเศษ และให้ระงับการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือสอบถามในประเด็นดังกล่าวข้างต้นไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษ แต่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิเสธที่จะตอบข้อซักถามของผู้อุทธรณ์

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ กรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๘๐๙/๐๑๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ ชี้แจงสรุปความได้ว่า ข้อเท็จจริงที่ผู้อุทธรณ์ต้องการทราบเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้อุทธรณ์ทราบอยู่แล้ว เนื่องจากก่อนที่กรมศุลกากรจะร้องทุกข์กล่าวโทษต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษได้เปิดโอกาสให้ผู้อุทธรณ์กับพวกชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงและหลักฐานมาแล้วขั้นหนึ่ง การเปิดเผยรายละเอียดข้อเท็จจริงที่กรมศุลกากรได้ฐานะผู้เสียหายได้มาร้องทุกข์กล่าวโทษผู้อุทธรณ์ ในฐานะผู้ถูกกล่าวหาทราบขณะที่ยังอยู่ระหว่างการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและยังมิได้แจ้งข้อกล่าวหากับบุคคลใด ย่อมมีผลกระทบต่อการดำเนินคดีอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาสำนักคดีภาษีอากร กรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๘๐๙/๑๐๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ แจ้งมติคณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษให้ผู้อุทธรณ์ทราบ โดยเปิดเผยข้อมูลเพียงบางส่วนว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับคดีดังกล่าวไว้เมื่อใด และอาศัยอำนาจตามบทกฎหมายใดเท่านั้น สำหรับรายละเอียดข้อเท็จจริงในคดีที่ผู้อุทธรณ์ขอทราบยังไม่สามารถเปิดเผยได้

คำสั่ง ที่ สค ๑๒/๒๕๖๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ในเรื่องนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า การที่ผู้อุทธรณ์ขอทราบข้อมูลในลักษณะของการสอบถามขั้นตอนการดำเนินคดีตามอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้น เป็นการขอข้อมูลข่าวสารภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า ตามมาตรา ๙ วรรคสาม กำหนดว่า บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ และตามนัยมาตรา ๔ ข้อมูลข่าวสาร หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย فیلم การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้ ดังนั้น การขอข้อมูลข่าวสารของราชการภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงให้สิทธิเฉพาะการขอเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องเท่านั้น ส่วนการสอบถามข้อมูลไม่ถือเป็นการขอข้อมูลข่าวสารภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่อยู่ในเขตอำนาจของคณะกรรมการฯ ที่จะรับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา

ฉะนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา

รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์

กรรมการ

นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์

กรรมการ

นายธนะ ดวงรัตน์

กรรมการ

คำสั่ง ที่ สค ๑๒/๒๕๖๐

รองศาสตราจารย์ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณภา ตีระสังขะ กรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐